

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ

مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ۝١٤٥

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

تَجِدُ مِنْ شَرِّ النَّاسِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ اللَّهِ

ذَا الْوُجْهَيْنِ الَّذِي يَأْتِي هَؤُلَاءِ بِوَجْهِ وَهَؤُلَاءِ بِوَجْهِ

İKİYÜZLÜLÜK

Aziz Kardeşlerim!

İslâm dininin temel gayelerinden biri, güçlü bir karaktere sahip kişiler ve faziletli bir toplum meydana getirmektir. Bu nedenle Kur'an-ı Kerim, çeşitli insan tiplerinden söz etmekte, onların güzel yönlerini örnek gösterirken, sakınılması gereken davranışlarını da bizlere hatırlatmaktadır.

Kur'an'ın övdüğü ve insanlığa örnek olarak sunduğu insan tipi şüphesiz mü'minlerdir. Mü'min, Allah'a ve O'nun bildirdiklerine samimiyetle inanan, bu inancını sözleriyle ve fiilleriyle ortaya koyan kişidir. Böyle bir iman, insanın duygularını, düşüncelerini ve davranışlarını etkiler; kısacası onun hayatına tamamıyla yön verir. Buna karşılık Kur'an'ın kınadığı kimseler de aslında inanmadığı halde inanmış gibi davranan ve cehennemin en alt katında olacak olan ikiyüzlü münafıklardır. Nitekim Yüce Rabbimiz hutbemin başında okuduğum ayet-i kerimede şöyle buyurmuştur:

“Şüphe yok ki münafıklar cehennemin en alt katındadırlar. Artık onlara asla bir yardımcı bulamazsın.”¹

Mü'minler de bazen münafıklara benzeyen davranışlar sergileyebilir. Böyle bir durumda onlar da nifak tehlikesiyle karşı karşıyadır. Dinî görevlerde gevşek davranmak, söz ve davranışlar arasında tutarsız olmak bu duruma örnektir. Bu gibi davranışlar mü'minlere yakışmaz. Bu nedenle Rasûlullah (s.a.v) Efendimiz bu gibi davranışlar hakkında bizi şöyle uyarmıştır:

“Dört huy var ki, onlar kimde bulunursa o tam bir münafık olur. Bu huylardan birisi kendisinde bulunan kimse ise, o huyu terk edene kadar münafıklıktan bir huy taşımış olur. Bu huylar şunlardır:

Konuştugu zaman yalan söyler.

Söz verdiği zaman sözünü tutmaz.

Kendisine bir şey emanet edildiği zaman ona ihanet eder.

Birisi ile husumet yaşadığında hak ve doğruluktan ayrılır.”²

Değerli Kardeşlerim!

Zamanımızda sık sık görülmeye başlanan ikiyüzlülük nedeniyle ne yazık ki dostluklar azalmış ve insanların birbirlerine güveni kalmamıştır. Çünkü Peygamber efendimizin dikkatimizi çektiği bu dört huy insanlar arasında git gide daha çok yayılmaktadır. Durum böyle olunca toplumun tamamında huzursuzluk ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle Peygamber efendimiz ikiyüzlülüğü kan ve irinle büyüyen bir çibana benzetmiş³ ve bu gibi davranışların tek vücut olan toplumun tamamını etkilediğini vurgulamıştır. İkiyüzlülükten vazgeçmeyenlerin akıbetini ise bize şöyle bildirmiştir:

“Kıyamet günü Allah katında insanların en kötülerinin şunlara bir yüzle, bunlara diğer bir yüzle gelen ikiyüzlüler olduğunu görürsün!”⁴

² Buhari, İman, 24.

³ İbn Hanbel, III, 17.

⁴ Buhârî, Edeb, 52.

¹ Nisa, 4/145.